

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

ระเบียบวิธีการแลอร์คินอันตะเชิงเส้นโดยการประมาณค่าในช่วง
เชิงเส้นสำหรับการแก้สมการคลื่นยาวประยุกต์

ผู้เขียน

นายพนา ศิรประภา

ปริญญา

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต(คณิตศาสตร์ประยุกต์)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รศ. ทศพร จันทร์คง

บทคัดย่อ

สมการคลื่นยาวประยุกต์เป็นสมการเชิงอนุพันธ์ย่อที่ใช้อธิบายปรากฏการณ์ของคลื่นชนิดหนึ่งที่เรียกว่า โซลิตอน ซึ่งเป็นคลื่นเดี่ยวที่มีสมบัติพิเศษคือสามารถส่งสภาพเดิมไว้ได้แม้ต้องเดินทางเป็นระยะไกล ซึ่งเขียนในรูป $u_t + u_x + \varepsilon uu_x - \mu u_{xx} = 0$ โดยที่ $x \in [a,b]$, $t \in [0,T]$ เมื่อ ε, μ เป็นค่าคงที่บวกภายใต้เงื่อนไขเริ่มต้น $u(x,0) = f(x)$ เมื่อ $f(x)$ เป็นฟังก์ชันที่ทราบค่าและเงื่อนไขขอบ $u(a,t) = u(b,t) = 0$

ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เราจะแก้สมการคลื่นยาวประยุกต์นี้ด้วยวิธีแครร์-นิโคลสัน การเลอร์คินน์สมาร์กอันตะ โดยใช้สมาร์กอันตะเชิงเส้นในการประมาณค่า และสำหรับพจน์ εuu_x ในสมการจะประมาณค่าด้วย วิธีที่ 1 $\varepsilon \bar{u} \bar{u}_x$ โดยที่ $\bar{u}$ เป็นฟังก์ชันเชิงเส้นโดยจะใช้ค่า u ที่เวลา t_n ซึ่งจะทำให้ได้ระบบสมการที่เป็นสมการเชิงเส้น และ วิธีที่ 2 $\varepsilon \bar{u} \bar{u}_x$ โดยที่ $\bar{u}$ เป็นฟังก์ชันเชิงเส้นโดยจะใช้ค่า u ที่เวลา t_{n+1} ซึ่งจะทำให้ได้สมการไม่เชิงเส้น นำผลเฉลยเชิงตัวเลขที่ได้มามาคำนวณหาค่าคงที่ของการเคลื่อนที่สามค่า คือ มวล โมเมนตัมและพลังงาน และเปรียบเทียบกับวิธีอื่นๆ โดยการศึกษาจะศึกษาทั้งคลื่นเดี่ยวและคลื่นเดี่ยวสองถูกที่เกิดการซ้อนทับกัน

ผลการศึกษาพบว่า วิธีที่ศึกษาให้ผลเฉลยเชิงตัวเลขให้ค่าคงที่ของการเคลื่อนที่ที่มีความแม่นยำมากกว่าวิธีอื่นๆ สำหรับผลเฉลยเชิงตัวเลขที่ได้จากการคำนวณด้วยวิธีที่ 2 มีความแม่นยำกว่าวิธีที่ 1 ทั้งคลื่นเดี่ยว และ คลื่นเดี่ยวสองถูกที่เกิดการซ้อนทับกัน

Thesis Title Linear Finite Element Galerkin Method with Linear Interpolation for Solving Regularised Long Wave Equation

Author Mr. Pana Siraprapa

Degree Master of science (Applied Mathematics)

Thesis Advisor Assoc. Prof. Totsaporn Chankong

ABSTRACT

Regularised long wave equation (RLW) is partial differential equation for explain the phenomenon of soliton wave. The wave is solitary wave that maintain its shape while it travel long distance. That can be written in the form $u_t + u_x + \varepsilon uu_x - \mu u_{xxt} = 0$ where $x \in [a,b]$, $t \in [0,T]$ and ε, μ are positive constant parameters, subject to the initial condition $u(x,0) = f(x)$ where $f(x)$ is known function and the boundary conditions $u(a,t) = u(b,t) = 0$

In this thesis the RLW equation will be solved by using Crank-Nicolson finite element Galerkin methods with linear element where the term εuu_x in the RLW equations can be approximate using two methods. The first method, the term εuu_x will be approximated by $\varepsilon \hat{u} \hat{u}_x$ where $\hat{u}$ is linear function with u is a function at t_n which rise to the system of linear equations. The second one, the term εuu_x will be approximated by $\varepsilon \tilde{u} \tilde{u}_x$ where $\tilde{u}$ is linear function with u is a function at t_n which rise to the system of nonlinear equations. Compare three values of constants of motion; mass momentum and energy; from the numerical results with other methods for both solitary wave and the interaction of two solitary waves.

In conclusion, all three constants of motions obtained form these methods are more accurate than other methods. More over, the numerical results from the second methods give more accurate than the first method.